

նոցա ճայնը՝ այսպիսի կարևոր վայրկենի մէջ, Մինչդեռ նոյն մարդիկ միշտ խիստ դիւրութեամբ կը պատարակեն տաճկահայերը «թուլամորթութեան» պատախօսութեան «անփութութեան» և «անգործունէութեան» մէջ, մեզ պարտակելով իրենք արդեօք գտնէ մի բարի օրինակ մի անկարգութիւն ցոյց կուտան մեզ:

Աւելորդ է ըսել, որ մեր այս դիտողութիւնները յաւաք կուգան սոսկ այն բարեացակամութենէ, որ նորագ կաթողիկոսի ընտրութիւնը երկու կողմի ազգայնաց համերաշխ ճիգով կարողանանք աւելի օգտուէա և փրկարար ընել ուսուսակցոց համար, որոնց ստացած շահը ու վնասը էջմիածնայ կաթողիկոսէն շատ աւելի զգալի է քան տաճկահայոցս:

Ուշի ուշով հետամուտ լինելով սուսահայ մամուլի մէջ մինչև այսօր դըրուածներուն կաթողիկոսական խնդրոյն առթիւ, ցաւելով պիտի դիտենք, որ նոր «կղզուներ» և նոր ուղղութիւն մը դեռ չենք նշմարած, բացի այս ու այն անձնակոնութեան համար դեր ու դէմ խօսելէ. բայց միթէ կաթողիկոսական խնդրոյն էութիւնը անձնակոնութեանց մէջ է:

Ուշագրութեան առնելով այս ամենը, բարոյական պարտք կը համարիմք մեր շնորհակալութիւնը յայտնել Պ. Գրիգոր Նիկողոսեանին, որ իր ներկայութիւնը ուզեց արդիւնաւորել, յայտնելով կաթողիկոսական խնդրոյն առթիւ այն խորհրդածութիւնները, յորոց անկեղծ և կայացուցիչ և անձնակոնութեան կայացուցիչ Ազգ. ժողովոյ ուշագրութեան: Այս, կաթողիկոսի «համարատուութեան» և «բարկրամի» խնդիրը խիստ ծանրակշիւ խնդիր է, որու վրայ մեծ հոգ պէտք է աւանդ կանխապէս, եթէ չենք ուզեր ապրկարութեան քուէ ստանալ մեր յաջորդներուն կողմէ:

ԿՈՎԿԱՍՍԵՍԻՆ ՆԱՄՈՎԱՆԻ

Տփղիս 23 մայիս 1883

Էջմիածնէն ստացուած տեղեկութիւնք կը հաղորդեն թէ՛ մայիս 1էին հանգուցեալ Գէորգ Գ. կաթողիկոսի գերեզմանին վրայ մի տապանաբար դրուեր է Պէտք է գիտնալ թէ՛ սպիտակ մարմարին այն կողմերը բնաւ չգտնուելով, և դեղնորակ մարմարն ալ Պարսկաստանէն բերելու համար մեծ ծախքի կարօտ ըլլալով, գործն աժտն վնցնելու համար ընդհանրապէս գործածուածներն՝ տեղւոյն հասարակ սև քարերն են: Կը յուսացուի սակայն թէ՛ ապագային մէջ երջանկայի շտտակ Հայրապետի գերեզմանին վերայ սպիտակ մարմարիննայ մի շքեղ տապանաբար դեանդելու անփոյթ չը գտնուողներ կը լինին:

***

Աղէքսանդր Գ. կայսեր թագադրութեան և օծման առթիւ էջմիածնայ մէջ ալ ամսոյս 15ին կատարուելիք հանդէսներուն համար կաթողիկոսական տեղապահ Ամեն. Մակար սրբազան թէ՛ և մի օր յաւաք Մտկուայէն հեռագրեր և հարկ խղած հրահանգներն հաղորդեր է Սինո.

դին, իսկ օրնօղակաբ արտաքին թեւադրութենէ զայթակղելով, փոխուակ Մակար սրբազանի հեռագրին և հրահանգացը հետեւելու, ընդհակառակն հարցական հեռագիր կը զարնեն Տփղիսի գլխաւոր կառավարութեան փոխանորդին, որոյ պատասխանը հաղիւ մայիս 16ի կէս օրուան մօտ հասնելով էջմիածին, կակօին աճապարանօք և ափ յափոյ մաղթանք և հանդէս կատարել: Նոյն երեկոյին լուսավառութիւն կը լինի, իսկ յաջորդ օրը (17ին) մեծահանդէս գահաբանական մաղթանք կը կատարեն հանդերձ պատարագով, զանգակահարութեամբ և հացկերոյթով: 18ին ալ Վաղարշապատի սաւառապետը Աղա Խան Աղեանց հասարակաց պարտիզին մէջ հանդէս, խրատնա և ճաշկերոյթ սարքեր է, որոյ համար կըսուի թէ՛ «էրթութեան իշխանաւորներէն, պաշտօնավարներէն, գիւղապետութիւններէն և մինչև իսկ Վաղարշապատցիներէն ըստ ուսանց 1000 և ըստ օմանց մինչև 3000 ըսելի հանգանակութիւն հաւաքուեր է:

***

Անցեալ շաբթուան միջոցներն էջմիածին այցելող գերմանացի գիտնական ուղևորը, զոր ծանուցած էի նախօրոյ նամակաւ, Բրակայի համալսարանի աշխարհագրական ընկերութեան մի անդամն է եղեր, մասնագէտ Բրոքիտտօր Պ. Վուշ, ազգաւ պոհնիացի Չեխ, որն օր գերմանացի հոգակաւոր աշխարհագրագէտ Կիրէրդի և աշխարհագր. ընկերութեան ահայտառանն և թէ՛ մասնաւորապէս Օսմանեան Հայաստանի մէջ հետազոտելու ալ և ալ գեաերու ընթացքը, անուանքը, նոցա մօտ դանուած տեղերն ու շէնքերն և այլն: Կը թուի սակայն թէ՛ ազգամագիտական գիրքեր ալ կը հետազօտէ. և ապէ՛ տաւջ մի անգամ ևս Օսմ. Հայաստան ալ ճանապարհորդելով այցելած է եղեր: Պ. Վուշ էջմիածնէն անցած միջոցին, տեղւոյն երկրագործական, արնատեաքիտական և այլն վիճակին վրայօք տեղեկութիւններ հաւաքեր է, ինչպէս կը հաւաքէ ուր ուրեք օր կայցելէ: Էջմիածնայ Գէորգեան ձեւարանին վերայօք ալ մանրամասն տեղեկութիւններ ըստանալով, հաղորդեր է զանոնք Բրակայի մի լրագրերի:

***

Տեղւոյս լրագիրներն հիմա ալ սկսած են Պարսից Շահի վրայ հօգեկան հիւանդութիւններ նշմարել, ապագայ խառնակութիւններ երևակայել և այլն: Պէտք է գիտնալ թէ՛ այս տեսակ հրատարակութիւնք առանց բարձրէն ներշնչուելու տեղի չեն ունենար, իսկ այս ներշնչումներն ալ աւելորդ է ըսել թէ՛ ապագայ թագուն դիտումներով միշտ յղի կը լինին:

***

Կաթողիկոսական խնդրոյ և Պալատէնիոյ նկատմամբ՝ տեղւոյս «Մեղու Հայաստանի» լրագիրը մօտերս սկսած է սուշագրութեան արժանի լուրջ խորհրդածութիւնք և յօդուածներ հրատարակել,

զորս կը շարունակէ տակաւին: Ասոնց մեծ մասն անկեղծութեամբ խօսելով, իրաւացի և ստոյգ տեսութիւնք ու զաւաճութիւն կը պարունակեն, բայց միանգամայն սխալ ըմբանումներ ալ կը նշմարուին մէջը, զորս ըստարանելու համար փափաքելի է որ Կ. Պօլսոյ ազգային մամուլն ալ ընդօրինակելով մաս աւամա՛ տեղւոյդ բանիմաց և ողջամիտ մօտին նկատողութեանն ու վիճարանութեանը ենթարկէր զայնս, օրք անշուշտ իւրեանց օգուտն կընան ունենալ ժամանակին:

***

Քաղ. ժողովը նիստ ըրաւ երէկ, ընդնախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, և տոտենապետութեամբ Վոսեմ. Սիմոն պէյի:

Ժողովը նկատելով օր Կիրիկիոյ Ս. կաթողիկոսը հակառակ Բ. Դրան և Ազգ. Պատրիարքարանի քանիցս ազգարարութեանց, իւր Պէրթը չէ յանձնած Ատանայի կուսակալին, և այս մասին պատի պատ պատասխաններ տուած է Ս. Պատրիարք Հօր կողմանէ զարնուած հեռագրաց, օրոչեց թագրիւր մը ուղղել Բ. Դրան՝ խնդրելով օր փոփոխեալ Պէրթը Ազգ. Պատրիարքարան յանձնուի, հնոյն հնա փոխանակելու համար:

Մալաթիոյ ազգայինք հանրագրով մը ծանուցած ըլլալով Պատրիարքարանի թէ՛ տեղւոյն ազգային գործերը լքեալ վիճակի մէջ կը գտնուին, և ազգային ժողովները գոյութիւն չունին վասն զի ժամանակէ մը ի վեր առանց հովուի մնացած են, Քաղ. ժողովը օրոչեց Խօրբերդի յանձնարարել, որ անձամբ Մալաթիա երթալով տեղւոյն ազգային ժողովները կազմակերպէ: Ժողովուրդը հոգևորապէս միթարէ և արդիւնքը Ազգ. Պատրիարքարան տեղեկագրէ:

Ազգ. երեսփոխաններէն Սուրէնեան Աւետիս էֆ Մնակեանի ժառանգական խնդրոյ մասին ազգային ժողովոյ մէջ հարցում ուղղած և նախօրոյ Տեսնական խորհրդական Մէլիքեան Գարեգին էֆ. ի նկատմամբ կաշառակերութեան խնդիր մը յարուցած ըլլալով, Քաղ. ժողովը սոյն խնդիրը Տեսնա. խորհրդոյ քննութեանը յանձնեց:

Շահ-Նուպար վարժարանի պարտուց քննութիւն կատարելու համար, յանձնախումբ մը կարգուած և այս յանձնախումբը իւր տեղեկագիրը ներկայած ըլլալով, Քաղ. ժողովը օրոչեց Շահ-Նուպար վարժարանի 62,000 դահեկանի պարտուց խնդիրը, որոյ փոխարէն գրաւ դրուած են 7070 քօնօրիւններ, վսեմ. Նուպար փաշայի անօրինութեանը յանձնել և այս մասին Ն. վոսեմութեան օժտնդակութիւնը խնդրել: Իսկ Շահնազարեան հօգելոյս կարապետ վարդապետի կաակի գործագրութեան համար նոր միջոցներ ձեռք առնուլ օրոչեց իրեն իրեն պատկանեալ խնդիր:

***

Խառն ժողովը ալ նիստ ըրաւ երէկ, և խել մը ամուսնական խնդիրներով ըզրաղելէ վերջը, նկատողութեան առաւ Արժ. Արքայիս վարդապետի բողոքագիրը որ Բաբերդի երկրագործական վար-

Թարանի բացման առթիւ իւր սենեցած պահանջներուն ինչպէս նաեւ առաջնորդական և վաճառարական պահանջից կարգադրութիւնը կը խնդրէր :

Խառն ժողովը Տ. Ամբաստան վարդապետի յարուցած պահանջից խնդիրը քննելէ առաջ, որոշեց խառն ժողովոյ յաւանդակոյ նիստին հրահրել զինքը և պահանջել որ Ռուսաստանի մէջ կատարած հանգանակութեան և Բերայի մէջ ունեցած Ռուսիան վարժարանի պարտուց հանձնը ներկայացնէ նախապէս ուղղային վարչութեան :

Կրօնական ժողովը ալ առանձին նիստերու երէկ, և ողջային Հիւանդանոցի Պատուարժան Հոգաբարձութեան կողմէ վաւերացման համար զրկուած 1886 ի ձեւագիրը Օրացոյցը նկատողութեան առնելով, Արժ, Տ. Խորէն քահանայի յանձնեց զայն մանրամասնօրէն քննելու և արդիւնքը կրօնական ժողովոյ ներկայացնելու համար ի վաւերացումն :

Մշոյ գումարէն երկու քահանայ առանց յանձնարարագրի մայրաքաղաքս եկած ըլլալով, կրօնական ժողովը զանոնք առժամ Հիւանդանոց զրկել որոշեց մինչև որ այս մասին հարկ եղած քննութիւնը կատարէ :

Խորհրդի գումարէն Տ. Երեմիա առնուն քահանայ մը որ կրօնական յանցանք Աղթամարայ վանքը զրկուած էր յապախարութիւն, երկու տարի մնալէ

վերջը մայրաքաղաքըս եկած և ներսդուծիւն խնդրած է :

Կրօնական ժողովը իշխուլ քահանային խնդրագիրը յաւանդակոյ նիստին նկատողութեան առնուլ որոշեց :

Քաղ. ժողովը իւր օրակարգը դրեթէ սպասած ըլլալով, յաջորդ նիստը առան և հինգ օրէն պիտի ընէ :

Բ. Դրան կրօնական գործոց վերատեսուչ վաւեր. Ձիվէր զէյ, երէկ ժամը 40ին միջոցները Պատրիարքարան երթալով, Ս. Պատրիարք Հօր հետ տեսակցեցաւ :

Բերկրութեամբ իմացանք որ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը վեհ. Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին առթիւ Ն. Կ. վեհապետութեան գթութիւնն ու կարեկցութիւնը խնդրեր է Մամլոյ խըմբագիր Ալվաղեան էֆ.ի գաւան վիճակին վրայ, որ վեց ամէս ի վեր բանտին մէջ կը հեծէ :

Այս օրերս Լանարայի մէջ Հայոց ողբիւն կողմէ փոխանորդաբար պատգամաւորութիւն մը ներկայանալով Պ. Կլատրութեան, ինչ ինչ խնդիրներ մատուցեր է :

Կարծուելով թէ այս պատգամաւորութիւնը պաշտօնական հանգամանք մ'ունեցած ըլլալ, Պատրիարքարանէն այս մասին մեր ընդունած տեղեկութեանց վրայ հարկ կը համարիմք յայտարարել որ Աղթ. Պատրիարքարանն անաղեակ է այս գոր-

ծին, և իւր կողմէ փոխանորդ կամ պատգամաւոր չէ կարգած որ և է խնդիրները կայացնելու համար :

Այս երեկոյ վեհ. Սուլթանի ծննդեան տարեդարձն ըլլալով, մայրաքաղաքիս պաշտօնատաները պիտի լուսաւորուին :

— Ասկէ բաւական ժամանակ առաջ թաթաւաւ ստիկանի մը մարմինը գրանուած էր. սակայն այն ասեւ զանազան օճաղագործներու վրայ կասկած եղած էր, դրամանեղքերու վերջին դատաստանին մէջ յայտնուեր է որ այդ օճիւն ալ ստիկանաց ձեւքով կատարուեր է. սոյն գրամանեղքերու դատը հետզհետէ կը մեծնայ և քանի տարիներէ ի վեր կատարուած օսակալի օճիրներու յայտնութիւնք հիմա երևան կելնեն :

— վեհ. Սուլթանը իւր կառքերէն մին Ալէքս. վաշայի արածագրութեան ներքեւ դրաւ :

— Սիւրէի Հիւսնայունը հակառակ միւս տարիներու սովորութեան փոխանակ հանգիստաւոր կերպով թօրհանէ զրկուելու, երէկ ժամը 8 1/2 ին Պէշիքթաշի նաւամատայցէն ուղղակի Իւսկիւտար զրկուեցաւ :

— Իտալացի հպատակ Նիքոլա վամֆոնքի անուն յոյն վաճառականը առջի գիշեր Բերա իւր ասնը մէջ տարճանակի հարուածով ինքզինքն սպաննեց :

որպէս զի երկուքին միտնգամայն կարելի լինի իրենց մօրը անգթութիւնները մտնալ :

Ձուր տեղը ժիւթիւն իւր խնամքները կրկնապատկեց :

Նապօթ իւր ամբողջ կեանքին մէջ թաշուններու շատ փոփոք ունէր, և ժէլիպերի նախկին տարփածուն բնու գնել չէր ուղած :

Արդ օր մը Փարիզէն վանդակ մը բերին օրուն մէջ լեցուն էին գեղձանիք, եկքանին, կառաքաղ և շիկահաւ թաշունք :

Ձանոնք Տընիզի տանելով :

— Գոհ ես այժմ, հարցուց ժիւթիւն Տընիզի :

— Այո, մայր իմ, շատ գոհ եմ, ըսաւ խեղճանքամ ողջիկը որոյ շրթանց վրայ տխուր ժպիտ մը կը թափուուէր :

Եւ ժիւթիւնը դրկեց :

Ուրիշ անգամ մ'ալ ձեւագործի առիւթ մը, օթօցի օրինակներ, քանի մը գիրք բերաւ անոր :

Եւ ամեն մէկ պարզահին, ամեն մէկ բանին միշտ կը հարցնէր անոր :

— Գոհ ես :

Նապօթ միշտ կը ժպտէր :

Ժիւթիւն իւր սրբւոյն հետ ալ այնպէս կը վարուէր :

Լօրիս արծաթէ և խոշոր շղթայով ժամացոյց մ'ունէր որ միշտ անօր վրայ կը ծածանէր :

Մայրը զանիկա ծախեց և սակիէ ժամացոյց մ'առաւ :

Երբ ժամացոյցը որդւոյն տուաւ, աչքովը ժպիտ կը ժնւար :

Բայց Եարլօթ դոււիք կը շարժէր :

— Ոչ, կրէր նա, ոչ ամեն բան վերջացած է Տընիզի չէք տեսէր, Ժագ ինծի հետ բնու չպիտի ամուսնանայ, Մայրք թոյլ չպիտի առայ, և ես հակառակ ձեր մօրը հաւանութեան ձեր առնը մտնել չպիտի ուղեմ... յանցաւոր պիտի դատուիմ. մայրք զիս օտելու իրաւունք պիտի ունենայ, և այս պատճառ պիտի ըլլայ մեր ընտանեկան կենաց, եղբորդ և ինծի զնա առաւ... :

— Էրցուիմ ձեր վրայ Եարլօթ, վառն զի քրոջս պէս կը սիրեմ զձեզ :

Նորատի աղջիկը չը պատասխանեց, այլ երկու անգամ Նապօթի ճակատը համբուրեց ուժով մը ձեւքը սեղծելով :

Երբ հաշուեաւորները կարգի դրուեցան, Եարլօթ օւնեցած բաները կողովի մը մէջ դրաւ, և սաք ելաւ երթալու համար : Սիրար ճմլուած էր եւ աչաց շարժը եղած կապոյտ բոլորակը կարծես աւելի լախնցած էր :

— Մնա՛ք բարով, ըսաւ Եարլօթ Նապօթի սր ինչգիւնքը չկարենալով բանել կուլար : Ըսէք ձեր եղբորը որ զինքը չպիտի մտնամ բնու, զինքը միշտ պիտի սիրեմ, բայց պէտք է որ մօրը հնազանդի :

Բայց մ'առաւ դուրս ելնելու համար, սակայն յանկարծ կանգ առաւ :

Նա գունաթափ էր :

Սպանդանոցին մէջ դրան սեմին վրայ անշարժ և ձեւքերը դրպոնք դրած մէկը կապուէր : Լօրիօն էր :

Նա ալ ամբողջ էր, բերնին անկիւնները քաշուած էին :

— Դիտեմ ինչ որ պատահեցաւ, ըսաւ նա, դիտեմ

ՂԱԼԱԹԻՈՑ ՊՕՐՄԱ

Օսմ. Գօնա. Գոց. երէկ իրիկուն	12-18
» » Բոց. այս առաւօտ	-
ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷՔՂՔՈՑ	
Բուսնիք երկարութեամբ քրտնաք	54-25
Քրտնաք Օսմ. Լէր.	3-20
Քրտնաք Քրտնաք	1050

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

(Օսմ. ոսկին 100 դոնաշէն)

Անդրիկն. ոսկի	110-
Գաղղիական »	87-27
Բօլ »	89-32
Գրիմից »	54-15
Գարպոն Թուրք	9-23
Գարպոն արծա.	90-25
Մէնիտիէ	108-10
Վեցնոց	103-25
Հինգնոց	103-15
Մէթալիք	101-20

Ա Ղ Օ Թ Ա Գ Ի Ր Ի Ք

ԸՍՏ

Ժ Ա Մ Ա Կ Ա Ր Գ Ո Ի Թ Ե Ա Ն

Հայաստանեայց Ա. Եկեղեցւոյ

Պարզարանեալ

Ի ՏԵՐ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՔԱՀԱՆԱՅԷ ՄԻՐԵԱՆ

Հրամանաւ Տ. ՆԵՐՍԻՍԻ Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԿ.

Քի ի Կ. Պօլսոյ և հաճութեամբ կրօնային

Առանի

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԱՄԵԱՆ

Եւ զանուի ամեն Հայ գրագիտաց քով, իսկ կեդրոնատեղին է Արամեան տպարան, Յակոբեան խան թիւ 13, հետեւեալ որոշեալ գններով.

Լաթակազմ պարզ	15	Պրոշ
Լաթակազմ սակեզօծ	22	»
Կաշեկազմ սակեզօծ	30	»
Մեծաքանակ փառակազմ	40	»

Փ Ա Ն Ա Ս Է

ԳԵՂ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԵՒ ԴԵՂ ԱՄՄԱՐԱՅԻՈՑԵՆ

Կը ծախուի Միտապեան եւ Ընկերաց. Ամերիկեան վաճառատունը ի Ղալաթիս Կ. Պօլսոյ փանաթէն իւր օգտակարութեամբն, ինչպէս Ամերիկայի եւ Եւրոպայի, նոյնպէս եւ Քաղաքի այլ եւ այլ կողմերը մեծ ընդունելութիւն գտած է:

Փանաթէն գեղացւոյն եւ գաւառացւոյն բըժիշկն ու բարեկամն է, եւ մեծ օրհնութիւն մը համարուած է այն տեղերուն համար, ուր բժիշկ ու դեղ եւ գարման հազիւ կը գտնուին փանաթէն բուսեղէններէ բաղադրեալ լինելով բոլորովին անվնաս է: Փանաթէն այրածին ցաւը կ'ապնէ ու քիչ ատենի մէջ կը ցուծէ. նոյնպէս եւ մարմնոյն կարեւոր ու ճմուռած տեղերուն ցաւն ու բորբոքը շուտով կ'ապնէ:

Ձղալին, յօդալին եւ ոսկրային ստատիկ ցաւերը բուժելով աստիճանաբար կը հանդարտեցնէ: Ստամոքսի, փորի եւ աղեաց ցաւերը կը կտրէ ու պղտձ յառաջ եկած դժուարութեանց տաղքը կ'ապնէ:

Փանաթէն ակոսի ստատիկ ցաւերը շուտով կը բուժէ: Մարմնոյն կորուած կամ վերաւորեալ կողմերն ստատ փանաթէն քսելով շուտ կը բժշկուին ու կը գոցուին: Փանաթէն կը բժշկէ նաեւ փորհարութիւն, թանջք, հազ, ջերմ, կոկորդի բորբոք եւ սուսք, մէջքի ցաւ եւ այլ զանազան ախտեր, որոց սկզբնապատճառը գրեթէ նոյնն են: Այսպէս կը վկայեն շատեր, որք փորձած են: Ընտանիք իրենց ասան մէջ ու պանդուխտք եւ ճանապարհորդք իրենց մօտ փանաթէն պահելով եւ յանկարծա կան դժուարութեանց ատեն գործածելով մեծ օգուտ կը քաղեն եւ ծանր հեռեւանաց տաղքը կ'ապնեն: Փանաթէն հեղուկ է, ար թէ՛ մարմնայն վրայէն քսելով եւ թէ՛ խմելով ալ բժշկութիւն կը գործէ:

Գործածութեան կերպը հետն է: Գլխաւոր վաճառատեղին է, Ղալաթիոյ Եէնի-Ճամիլի գրան կից Մինասեանին Ամերիկեան վաճառատունը, նաեւ մայրաքաղաքի դեղագործաց քով ու գաւառներն ալ կը գտնուին:

Գ Ա Մ Է Լ Ի Ս

(Ն Ա Ի Կ Ի Ե Կ Լ Ո Ի Դ)

109 - Կալաթա Սանարգեւլար փողոց - 109

Երբեմն Գօնի Շահինի եւ յետոյ՝ Եկուաճ անուամբ մեր վարչութեան ներքեւ գտնուած ծխախոտի գործարանն, այս անգամ կառավարական պաշտօնական ազդարարութեամբ իւր անունն «Գամելիա»-ի փոխելով, ըստ նախ նոյն ամեն ջան եւ դոհողութիւն չպիտի խը նայուի մեր կողմէն աւելի եւս ընդհանրութեան գոհունակութեան արժանանալու, եւ նորա ճաշակը լիովին գոհացնելու համար: Կեանքաւոր կը հրաւիրեմք մեր արդոյ յաճախողներն, որ փութեան պատուել տոյն գործարանն, եւ նորա արադարութեան ազնիւ եւ ընտիր ծխախոտներէ բաղադրեալ լինելն փորձով հաստատեն:

Մասնաւոր խնամով նոր ձեռք բերուած Եէնիճէի հատընտիր բերքերուն շնորհիւ յաճախորդը կարող են գտնել մեր քով այնպիսի անխառն եւ զուտ հոտաւէտ ծխախոտ եւ գլխաւորներ, որոնց գերազանցութեան չեն կարող հաւատարիլ եւ բողոքատութեան մասնել ուրիշ ու եւէ ծխախոտի արտադրութիւնը:

Թէ Կ. Պօլսոյն արուած եւ թէ՛ գաւառներէն զրկուած յանձնարարութիւնք ամենայն ճշդութեամբ եւ փութեանակի կը կատարուին, ինչ քանակութեամբ որ ըլլան արուած հրամանս ներն:

Օտար երկիրներէ եկած յանձնարարութիւնք ըստ մաքսային օրինաց պանտրօլի տուրքէ տալու են:

Մթերանոց, Կալաթա Սանարգեւլար փողոց թիւ 109:

Մասնաճիւղ, Կ. Պօլսոյ Ղալաթ-բաղար թիւ 165:

ՏԵՐ-ԽՄԱՐԱԳԻՐ

Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ

Բիզա փաղա խան թիւ 14

որ մայրս զձեզ վաճակեց և գուք կերթաք ո՛ր չը գարու պայմանաւ . . . կը յուսամ որ պիտի ներէք ինձ մինչև կայարան մէկտեղ գալու:

- Ոչ, ժող, ոչ, չկրնար ըլլալ:
- Եւ ո՛վ կորդիլէ ինձ:
- Նախ ձեր մայրը, Յետոյ միթէ այսօրուրնէ ամեն բան վերջացած չէ՛ մեզի համար:
- Շարլօթ խօսելու ատեն կը դողար:
- Օ՛հ, ձեր ըսածին գուք կը հաւատա՞ք, ըսաւ մտաւճառը:

Չայնը բարձրացուցած էր օրպէս զի Ժիւսթին լսէ, զոր խանութին մէջ տեսած էր:

- Պառաւը երևան ելաւ:
- Ժող, այս աղջիկն իրաւունք ունի, պէտք է որ մինակ երթայ: Մէտոանի մէջ գայթակղութեան պատճառ կ'ինելդ աւելորդ է:
- Պիտի երթամ, այսպէս կուզեմ ես:
- Եւ ես, ըսաւ մայրը գառնութեամբ, քեզի կը դեմ որ պէտք է հոյ մնա, կը հասկնամ:

Լօրիօ ի պատասխանի թեք Շարլօթին տուաւ և աղջիկը բանի քաշեց և քաշեցուց. Շարլօթ շտա ակար էր:

Եւ գիւղացի կինը գրան սեմին վրայ կանգնած, անշարժ և ընդարմացեալ, անոնց ետեւէն նայեցաւ, և քանի մը անարհիւր բառեր անոր շրթանց վրայ եկան աւանց կարեւոր արտասանելու: Եւ անոր չոր և խորշով եալ գէմքը կարճեա տակի ձերացած էր . . .

— Թշուա՛ւ, թշուա՛ւ, արարածներ, ըսաւ երկու անգամ:

Զ.

Անուհետև Լօրիօ իւր ազրելու եղանակը բնաւ չը փոխեց, իւր գործին պարագեցաւ, օսվորակունին նման առաւօտուն կանուխ ելաւ, մինչև իրիկուն աշխատեցաւ իւր յատուկ գործունէութեամբ իբր թէ Շարլօթի պատկերը մտնալ կուզէր և իւր միտքը զբաղումներով զուարճացնել:

Ժիւսթին Շարլօթին մեկնելէն ի վեր ծանր բեռէ մը ազատելով միշտ Ժագին բսլորտիքը կը պտրտէր, անոր հաճոյ ըլլալու համար հազարաւոր ննջողութիւն յանձն կապուեր, միշտ անոր փափաքանոց և ամենափոքրը հաճոյից ուշադրութիւն կ'ընէր: Մտաւճառը իւր քովը վար դնելու և զանիկա ամբը մէջ պահելու համար ջհազարաւոր ստատնայութիւնէ կը մտածէր:

Նապօթ ալ այս անուվոր զբաւշութեանց մէջ իւր բաժինն ունէր, այնպէս որ պառաւը կը յուսար թէ փոքրիկ խեղանդամը իրեն հետ պիտի միանար Լօրիօի յուզումը հանդարտեցնելու համար:

Ժիւսթին այսքան քաղցրախօս, այսքան նախազգոյշ, և զուարթ եղած չէր բնաւ, կսկիւր անճանաչելի ըլլաւ, կամ մայրական դժուարները շատնելով Շարլօթը իւր օրդւոյն քովէն հեռացնելով, կամ Շարլօթի մեկնելուն վրայ զգացած ուրախութենէն որ անոր վայրենի բնուարութիւնը փոխած էր:

Բայց խորտոր վէրքեր տուած էր Լօրիօի ժամանակէ մ'ի վեր փոքրիկ Տընիլը իրմէ հեռի կը պահէր